

"Историјата на локалните православни цркви е полна со примери, кои зборуваат за прогласувања на автокефалност и секако опструкции од страна на Вселенската патријаршија околу признавањето на тој статус. Секоја помесна православна црква била барем неколку години во шизма со останатиот православен свет, од неколку години до неколку децении, во зависност колку била моќна државата, односно кралството да изврши политички притисок врз Цариград", објаснува Епископ Г. Пимен.

■ Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Национално-шовинистичката позиција на Српската православна црква во однос на спорот со Македонската православна црква, ги закопа сите надежи за комуникација, разговори и преговори околу горливите прашања. Тврдокорниот став на СПЦ, поддржан и "финансиран" од страна на ГПЦ, најостро беше осуден од македонската јавност, но и од Синодот на МПЦ, кој оцени дека се прави политички

ран Свет Синод ја прогласил автокефалноста на нашата Црква се повикал на одлуката на СПЦ од 1959 година, во која стои дека Уставот на СПЦ веќе не важи за епархиите во Република Македонија. Навистина, за прогласување автокефалност веќе постоеле зрели услови. Факт за кој на почетокот СПЦ молчи и не презема ништо, само го потврдува ова. Од друга страна, ова не била идеја на двајца или тројца луѓе од Си-

ОДЛУКАТА ЗА АВТОКЕФАЛНА МАКЕДОНСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА Е ДОНЕСЕНА НА ЦРКОВНО-НАРОДЕН СОБИР, ИСТАКНУВА ЕПИСКОП Г.ПИМЕН

АВТОКЕФАЛНОСТА ИМ ПРИПАГА НА МАКЕДОНСКИТЕ ВЕРНИЦИ

притисок, но и атак врз националното битие на македонскиот народ и Црквата. Во врска со ова прашање, новиот член на Синодот на МПЦ, Епископ Полјански Пимен, кој се наоѓа на црковно и канонско доусовршување во Париз, Франција, истакнува дека сосема се согласува со изјавата на Неговото Блаженство, нашиот Архиепископ Охридски и Македонски Г.Г. Стефан дека ова претставува груб притисок врз МПЦ и воопшто врз македонскиот народ.

Според Епископ Пимен, потегот на Свети Сава кој во XII век ја издвоил Пеќката патријаршија од Охридската архиепископија, а беше спомнат како пример во изјавата на Неговото Блаженство Г.Г. Стефан, по повод сите настани, бил дури и порадикален од оној кој го презеде нашата Црква во 1967 година.

"Кога нашиот новоформи-

ниот од и од Комунистичката партија, како што тоа се обидуваат да го претстават претставниците на СПЦ и уште пострашно претставниците на т.н. ПОА, туку тоа е одлука на највисокото законодавно тело на Црквата. Според сите новонастанати црковни уставни во сите православни цркви, Црковно-народниот собир е највисокото законодавно тело, кое би можело да се спореди световно со Собранието", вели Епископ Пимен, замолен од Париз да ни ги објасни сегашните позиции и новонастанатата ситуација.

ДОСЕТКА

Епископ Пимен истакнува дека нашата автокефалност е прогласена токму од Црковно-народниот собир, праведјќи паралела со потегот на Св. Сава, кој без никакви консултации прогласил автоке-

фалност на Пеќката патријаршија. "Меѓутоа, за жал, тоа е патот за создавање на своја сопствена Црква. Досега е непознато во црковната историја некој некому да му подарил автокефалност доколку најпрвин не се потегне прашањето за создавање на своја Црква која, пак, произлегува од духовните потреби на народот кој живее токму на територијата, која во одреден период од историјата создава свое кралство, царство или, пак, во поново време држава. Поради ова, се појавува потребата и оправданоста за формирање своја автокефална црква, која ги следи границите на таа држава, царство или (кралство). Нема ниту една православна црква која не го направила овој потег. Историјата на локалните православни цркви е полна со примери, кои зборуваат за прогласувања на автокефалност и секако оп-

струкции од страна на Вселенската патријаршија околу признавањето на тој статус. Секоја помесна православна црква била барем неколку години во шизма со останатиот православен свет, од неколку години до неколку децении, во зависност колку била моќна државата, односно кралството да изврши политички притисок врз Цариград", објаснува Г. Пимен.

Според него, Свети Сава добил признавање дури откако се досетил да каже дека византискиот император е тој што може да основа ново седиште на црква.

"Да се потсетиме дека додека тој се борел за автокефалност на Црквата, неговиот брат бил цар. И не само за време на Св.Сава, СПЦ имала проблем со Цариград. Истото им се случило и кога се обиделе да ја обноват Пеќката патријаршија, преку Карловачката митрополија во

XX век", упатува на патот за автокефалност на СПЦ, Епископ Пимен.

Црквата е востановена да нè поучува во верските вистини и да нè води по патот кон спасение.

"МПЦ тоа го прави сите овие години од нејзиното постоење. Плод на тоа е сè ова што го имаме и со што навистина можеме да се пофалиме. Бројни храмови и манастири исполнети со верници и монаси, своја Богословија и Богословски факултет, наше издаваштво... Де факто ние постоиме, дејствуваме и народот тоа го препознава и знае да го цени. Сè додека нашата активност е насочена кон собирање духовни чеда околу нас и сè додека народот ни верува и нè поддржува, нема потреба да се плашиме од доделувањето томоси на паралелни ерархии во Македонија. Народот верува во личности во кои ги препознава своите пастири, а не во некаква хартија. 'Мафтањето' со таа хартија и тврдењата дека дури сега сè е решено се навистина смешни и неосновани. Силата на нашето делување и постоење не произлегува од хартијата туку од самиот наш Бог Света Тројца. Би навел еден едноставен пример: Ако некој човек нема крстелно свидетелство можеме ли да кажеме дека тој човек не е крстен и дека неговата крштевка ќе биде валидна во моментот кога тој ќе ја добие таа крштеница?", објаснува Г.Пимен.

Во новонастанатата ситуација, улогата на Вселенската патријаршија, Епископ Пимен ја оценува дека би била навистина значајна, но се разбира, доколку се запостави фактот дека тоа сепак е црква од грчка провиниенција и таа секогаш ќе ги застапува интересите на грчката политика.

"Јас лично не верувам дека Вселенската патријаршија би презела нешто во наша корист. Напротив, верувам дека од таму би нè притискале за промена на името. Пред нашиот верен народ ние сме ветиле дека не само што ќе го чуваме и ќе го браниме статусот, туку и името на нашата Црква. Земајќи го

предвид сè ова, сметам дека уште на почетокот на разговорите би се судриле со овој проблем", истакнува нашиот црковен великодостојник.

СОЈУЗНИЦИ

Епископот Полјански Г. Пимен вели дека во едно друго интервју рекол, доколку нешто треба да се менува во начинот на водењето на нашата надворешна политика

ВО ИЗЈАВАТА НА РУСКИОТ ПАТРИЈАРХ АЛЕКСЕЈ ВТОРИ, НЕГОВОТО ПРЕПОДОБИЕ Г.ПИМЕН ПРЕПОЗНАВА НАКЛОНЕТОТ КОН МПЦ

тоа секако е повторното интензивирање на нашата мобилна дипломатија.

"Како свештеник на нашата Црква надвор од татковината, од контактите најпрвин со моите професори на Институтот 'Свети Сергеј' во Париз, а потоа и од средбите со клирици на останатите православни цркви, кои имам можност да ги сретнам и да разговарам со нив, гледам дека своето мислење за нас сите го формирале под влијание на СПЦ, и остануваат убедени во исправноста на српските одлуки. Но, сè до оној момент кога ќе им се изнесат фактите и состојбите на терен, човек не успева да им ја разбие таа претстава.

Верувам дека не само тука во дијаспората, туку и во православните цркви во своите матични држави, има слична ситуација. Таму каде што сме допреле до некој епископ и со кој сме оствариле средби, дали тоа било наша посета на нивните епархии или, пак, тие посетиле барем една наша епархија, верувајте дека сега во личноста на тие луѓе имаме вистински пријатели и поддржувачи на нашето

јаспора и испраќа свој клир во земјите каде што има свој народ", објаснува македонскиот Епископ.

Според Г. Пимен, проблемот со Црногорската црква, пак, е сосема друг.

"Проблем е каноничноста на нејзиниот клир, и секако тоа не е пресудно, но нешто за кое може да се држи Српската црква, тоа е што тие таму сè уште немаат своја засебна држава".

Прашањето за барање "природни сојузници" со овие непризнати цркви, Епископ Пимен е на мислење дека тоа би било лошо сфатено и протолкувано од страна на сите православни луѓе, дури и самата помисла да се направи сојуз со овие цркви како противтеза на постоечкиот православен блок.

"Тоа само дополнително би можело да ни ги влоши нашите позиции во Русија. Некои црковни лица од СПЦ можеби токму тоа и го посакуваат, како би можеле да имаат плус обвинение за нас и за нашата каноничност. Ние нашето место го бараме со канонските цркви затоа што навистина само таму и ни е местото", вели Г.Пимен.

Тој од нас бара прошка поради неговата неинформираност за средбата на поглаварите на православните цркви во Истанбул, каде беше расчинет Ерусалимскиот Патријарх Иринеј. Но, сепак во изјавата на Рускиот Патријарх Алексеј Втори, која имал можност да ја прочита на нашата црковна веб-страница, гледа одредена наклонетост на Патријархот Алексеј кон нас како Црква.

"Ако некое посредништво може да помогне тоа секако би било неговото. Сметам дека улогата на Цариградската патријаршија треба да се занемари од погоре наведените причини. Исто така, сметам дека важна улога би можеле да одиграат Бугарската и Романската црква, за кои мислам дека се добри познавачи на нашата Црква и состојбата во неа, и кои нема да се согласат со последната одлука на СПЦ", истакнува Епископ Пимен, кој од Париз ни одговори на прашањата за многубројните црковно-канонски дилеми.